

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

De lapillis & gemmis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70102)

PISIDÆ, MVNDI OPIFICIVM.

Ad corticem vsque vel pilos vel lachrymas,
Lutum quoque ipsum, fumum, & olida stercora: 1590
Quanquam hæc quidem plerosq; mortales latent,
Ast alia nota commodis satis suis.

Gen. 1.

Duntaxat in rebus mali reliquum nihil,
Cum sint venusta, ritè & effecta omnia.

Vitis ac racemorum consideratio.

Quis dum aspicit pulchrum racemum, non stupens
Miratur humorem igneum ligno inditum?

Et vt folia, caduca grana fluxaque

Circum plicata vestiant, vis ne imbrium

Lædat quod est tenerum, vel ardor flammeus

Solis perurat, aut liquores extrahat. 1600

De malo granato seu punico.

Quis Malo granati cutem benè diuidens,

Noscensque carbonum vuidorum ipsum ordinem,

Vt singulisque cellulis serie fitis,

Sæpes secâtque & separat confinia:

Membrana laqueos paruulos tendit rubens,

Ne mollitudinem liquorum quid grauet,

Neu comprimatur vinculorum nexibus,

Atque inde Mali succus excidat tener:

Néve effluens granum alterum corrumperet: 1610

Non altiorem mente causam cogitans,

Prius cibum quam sumat, opificem canit?

Mens namque, natura suâ celerrima,

Miraculum linquens, ad authorem aduolat.

De lapillis & geminis.

Plin. l. 37.

Margaritæ

Plin. l. 9. c. 35.

Smaragdus.

Quis inferens lac solidum in immenso mari,

Albos lapillos vnionésque educat?

Vnde hunc virorem dat Smaragdo maximum

Natura

1570 Καὶ μέγρι φλοιῶν καὶ τειχῶν καὶ δακρυῶν,

Καὶ μέγρι πηλοῦ ἔκ κειπνοῦ καὶ κοφρίας.

Εἰ καὶ τὰ μὲν λέληθεν ἠγορημένα,

Τὰ δὲ πρὸς δὴλον ὄρεται πλὴν ὀχρηστῶν.

» Ως πρὸς τι φαῦλα μηδαμῶς λοιπὸν λέχην.

» Αἰεὶα πύργα καὶ καλῶς εἰργασμένα.

Τίς γὰρ θεωρῶν βόρειον, οὐ κατεπλάγη πρὸς βό-

Τὸν δόντα θερμῶν ὑγρότητων ἔξ ἑύλας, βυος

Καὶ πῶς τὰ φύλλα τὰς ἐπίμοις εἰς ῥύσιν

Ράγας ἀειπύσσοις, μὴ βροχῆς βέλος

1580 Πλήξῃ τὸ χεῦρον, ἢ φλογώδης ἰλίου

Φρύξασα θερμῆ τοῖς ὀποῖς ἔξικμάση.

Τίς δὲρμα ροιᾶς ὀδιδιρέτους χήσας, πρὸς ροιᾶς

Καὶ πλὴν ἴσιν νοῖς τῶν ἐνύχρων ἀνδράκων,

Καὶ πῶς ἐκάτω συντεθέντι χεῖρα,

Φραγμὸς μεσάξ καὶ μεξίξ τοῖς ὄρεσι

Υμῶν φλογώδης λεπτὰ τείνων ἀσπρῆτα,

Μήπως βαρυνθῇ τῶν ὀπῶν ἢ χεῦνότης,

Καὶ θλίβῃ ἐξὲ τῆ δέσφ τοῦ σφίματος,

Καὶ τεῦθεν ἰκμαῖς τὸ ὀπώρας ἐκπέση,

1590 Σήφη τε χέκκος δῆλος δῆλον ἐκρέων.

Οὐ πλὴν ὑπὸ νοῦν ἐνοήσας ἀπίδω

Πρὸ τῆ φαγεῖν ὑμῆσε τὸν πῶντεργάπλω;

Ο νοῖς γὰρ ὄφους, ὡς ταχύδρομος φύσῃ,

Αφείς τὸ ταῦμα πρὸς τὸν ἀπῖον κέχθ.

Τίς ἐμφυτεύσας τὰς βυθῶν πηκτὸν γάλα, πρὸς μῦ-

Τοῖς μῦραεῖσιν λυκοδέσμοις ἐκρέφθ;

Πότεν χλοάξ τῆ σμαράδων ἢ φύσις γαρίτων,

καὶ δῆλων.

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ

Εἰς πρῶτα χειρῶν, ἔγδ' εἰς ἕαυ μόνον

Τίς δ' ἄνθρωπος ἐντέλλετο σαπφείρῳ λίθῳ,

Εἰ μὴδὲν αἴθερος ἐν λίθῳ φυτεύεται;

Πόθεν πυρραυγῆς ἢ βαφῆ τῶν δμῶν θράκιον;

Εἰ ψυχρότητι πᾶσα πηῖνυται λίθος;

Τίς τῶν ποιῶν ἔστωι τῶν καὶ τρέπει,

Εἰ μὴ τὸ σὸν βούλημα ἔστω τὸ σὸν κέραιος,

Τοῦ πρῶτα δρόντος ὡς δοκῆσαι καὶ γέλης;

Τὸ σὸν γὰρ εἰς ἀπειροὺς ἐκτείνεαι κέραιος,

Φαῖνη, καλύπτῃ, καὶ παρέρχῃ καὶ κέραιος;

Σπᾶσθ' ἐπεχούσῃ ἔστωι φορᾶ πεπληγμένη;

Καὶ τὰς ἀμόρφους εἰδοποιῶν οὐσίαι;

Αὐτὸς ὃ τῶν συμπόρων ἔζηρηκέναι;

Υαφτελής εἶ, καὶ γὰρ ἔχει τὸ σὸν ἔχθρῳ;

Τέλους ἀπέτης, καὶ διέτης τῶν μέστων;

Εκθὸς βεβηκῶς τῶν τελευτῶν, καὶ τῶν ὅλων;

Ἐπὸς πεφυκῶς, τῶν ὅλων ἐκτὸς κέραιος;

Πρόδηλος ὢν, ἀδηλος, σὸν ἔχων ὄρατος;

Ἀλλ' ὢν εἰσιμὸς τῶν ἀειζώντων ὄρων;

Ἀρχῶν ἀνάρχος, οὐ μετρουμένους χρόνους;

Ῥοπή α ὃ ποιῶν ἀχρόνως τὰ τοῦ χρόνου.

Ὡς ἐντεχνος δὲ τῶν φρενῶν ἑπιτάτης;

Πᾶσάν τε παρᾶξιν τεχνολογῶν ἡσκηκέναι;

Καὶ πᾶν ἰδῶν ὄνομά τε καὶ ῥῆμα ξένον,

Καὶ λεπτὸν ἀρθεῖν, καὶ μελοχρῆν κεκρυμμένον;

Ἀντωνυμίαν δὲ πᾶσάν ἡκριθωκέναι;

Προθέσθ' ὃ πᾶσιν μέτρα δούς ἡρμοσμένα;

Τὸν πρῶτον κόσμον εἰς ἑπιτόρημα τρέπεις;

Εἰ μὴ

α μετῶ
τεχνολο-
γία θεοῦ.

1620

1630

1640

Natura ad omne tempus, haud ad ver modò?

Florem quis iniecit lapillo illi aureo

Sapphirus.

Sapphiro, an aliquis flos lapidibus gignitur?

Carbunculi.

1620 Vnde igneus vigor & color Carbunculis?

Densatur omnis quippe lapis è frigore.

Quis author hæc agit, coagmentat, mouet?

Conuersio ad
sumum rerũ
opificem.

Nunquid voluntas est tua, & robur tuum,

Qui cuncta præstas vt videtur & liber?

Nam robur extendens in immensum tuum,

Aperis, tegis, procedis & stas in loco,

Statione currente, & quietis cursibus,

Formantque naturas figura quæ carent:

Ast ipse natura vniuersa exemptus es,

1630 Fine superior, vt qui cares initio:

A fine abes, distas & à medio procul,

Extra recedens terminis illis tribus:

Cunctis at intus insitus, es extra tamen.

Manifestus, haud obscurus, absque termino:

Sed finis ipsos finientes terminos:

Nullo ordiens initio, nec tempore,

Momento & absque tempore facis tempora:

Vt arte præditus magister mentium,

De admirabilẽ
Des Technolo-
gia & Gram-
matica rerum
analogia.

Quique actionem omnem arte tractare est potis,

1640 Et omne cernens Nomen, & Verbum nouum,

Minutum & Articulum, latensque Pãticeps:

Pronomen omne examinans subtiliter,

Orationis
partes.

Præpositioni omni suum adiungis modum:

Omnemque mundum vertis ipso Aduerbio,